

ThS. Vương Thị Thanh Nhân, Nguyễn Diệu Thúy
Khoa Sư phạm Tiếng Anh

Tương đương trong dịch thuật ngữ dân ca quan họ Bắc Ninh

Nghiên cứu đã chỉ ra 6 thủ thuật dịch phổ biến nhất do Peter Newmark (1988) đề xuất với ưu điểm – nhược điểm của từng loại: **(1) Mượn từ** mang lại màu sắc riêng của quan họ Bắc Ninh (QHBN) song có thể gây khó hiểu cho độc giả trong ngôn ngữ đích; **(2) Dịch nghĩa đen** giúp bản dịch giữ lại nghĩa gốc của thuật ngữ nhưng không thể tạo ra tương đương văn hóa giữa 2 ngôn ngữ; **(3) Bớt từ** khái quát hóa thuật ngữ nhưng làm mất đi đặc thù về văn hóa của ngôn ngữ nguồn; **(4) Tương đương văn hóa** tạo ra hình ảnh tương tự về các phong tục của QHBN nhưng cũng làm mất đi một số đặc trưng văn hóa của Quan họ; **(5) Tương đương mô tả** có giải thích cụ thể về thuật ngữ nhưng lại sa vào lối diễn đạt dài dòng; **(6) Kết hợp** là thủ thuật lý tưởng nhất vì vừa có thể giữ lại những nét đặc trưng của văn hóa QHBN, vừa giúp cho độc giả dễ hiểu hơn về các thuật ngữ. Bảng từ vựng thuật ngữ trong QHBN cũng đóng vai trò làm nguồn tài liệu tham khảo hữu ích cho dịch giả cũng như các nhà nghiên cứu về dịch văn hóa.